

зростання відповідного регіону; посилення прозорості щодо формування та використання коштів місцевих бюджетів.

### **Література:**

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 01.10.2019 р.).
2. Звітність про виконання місцевих бюджетів Чемеровецького району за 2016-2018 роки. URL: <https://chemrda.gov.ua/p7199.htm> (дата звернення: 01.10.2019 р.).

**Садовська Олена Олександрівна**

*головний спеціаліст-економіст*

*Головного управління статистики у Волинській області*

## **МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ**

Характеризуючи роль держави в підтримці розвитку малого бізнесу потрібно зупинитись на тих механізмах та інструментах, за допомогою яких відбувається державне регулювання в різних секторах економіки. У науковій літературі немає однозначного трактування понять «механізм управління», «державне управління», «державне регулювання», «механізми державного управління», «принципи, методи та інструменти державного управління». В економічному словнику під терміном «механізм» розуміють сукупність процесів, прийомів, методів, підходів, здійснення певних дій задля досягнення мети [1]. У державному управлінні однією з усталених дефініцій поняття «механізм» є така: механізм – це послідовність станів та процесів, що визначають собою будь-які дії, явища; система, пристрій, що визначає порядок якого-небудь виду діяльності [2].

Поняття «державне управління» та «державне регулювання» дуже подібні між собою, деякі дослідники ототожнюють їх, деякі ні, наголошуючи що державне регулювання є складником державного управління.

У законодавстві України також немає чіткого визначення цих понять, і розмежування державного управління з державним

регулюванням за змістом їх майже неможливе. Зокрема, і державне управління, і державне регулювання здійснюються органами виконавчої влади й іншими державними органами, що мають виконавчі функції.

В енциклопедії державного управління і під цим терміном розумітимемо діяльність держави (органів державної влади), спрямовану на створення умов для якнайповнішої реалізації функцій держави, основних прав і свобод громадян, на узгодження різноманітних груп інтересів у суспільстві та між державою і суспільством, на забезпечення суспільного розвитку відповідними ресурсами [3, с. 157].

Найбільш повне визначення державного регулювання, на нашу думку, наводить В. Воротін. Під державним регулюванням він розуміє здійснення державою комплексних заходів (організаційних, правових, економічних тощо) у сфері соціальних, економічних, політичних, духовних та інших суспільних процесів з метою їхнього впорядкування, встановлення загальних правил і норм суспільної поведінки, а також запобігання негативним явищам у суспільстві [4, с. 56].

Слід погодитися з М. Ткач у тому, що державне регулювання здійснюється в тих сферах, де необхідним є забезпечення балансу публічних і приватних інтересів, наприклад під час забезпечення реалізації економічної та екологічної функцій держави. Залежно від об'єкта регулювання цей баланс може бути різним (в економічній сфері більше застосовується державне регулювання, оскільки приватні інтереси переважають над публічними, у сфері використання природних ресурсів приватні та публічні інтереси повинно бути забезпечено однаковою мірою) [5].

На основі проведеного дослідження під механізмом державного регулювання розвитку малого бізнесу необхідно розуміти комплекс практичних заходів із досягнення визначених цілей, що реалізуються через відповідні методи та інструменти державного впливу на об'єкт регулювання. До складу вказаного механізму входять правовий, економічний, інституціональний, соціальний, інформаційний складові.

Ці механізми державного регулювання розвитку малого та середнього агробізнесу в Україні функціонують одночасно і в тісному взаємозв'язку. Проте аналіз цього процесу свідчить про відсутність із боку держави комплексного бачення подальшої розбудови цих процесів, тобто спостерігається орієнтація лише на часткове розв'язання проблем, що стосуються окреслених вузьких місць.

Для забезпечення організації нормального функціонування будь-якого механізму державного регулювання необхідно забезпечити дотримання певних принципів із використанням відповідних методів та інструментів. Під принципами державного регулювання (управління) науковці розуміють: керівні правила, основні положення та норми поведінки, якими керуються учасники державного регулювання (управління).

### **Література:**

1. Тлумачний словник економіста / за ред. проф. С. М. Гончарова. Київ: ЦУЛ, 2009. 264 с.
2. Нижник Н. Р. Системний підхід в організації державного управління: навч. посіб. / за ред. Н. Р. Нижник. Київ: УАДУ, 1998. С. 160.
3. Державне управління / Ковбасюк Ю. В. та ін.: Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Т. 1: Теорія державного управління / наук.-ред. колегія: В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. Київ: НАДУ, 2011. 748 с.
4. Воротін В. Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій: монографія. Київ: Вид-во УАДУ, 2002. 392 с.
5. Ткач М. П. Державне регулювання і державне управління: співвідношення понять. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 8. С. 110 – 113.

**Сидор Ірина Петрівна**

*канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія  
Тернопільського національного економічного університету*

**Андрощук Василь Васильович**

*провідний спеціаліст сектору юридичного забезпечення  
Регіонального сервісного центру МВС в Тернопільській області*

## **СУТНІСНІ АСПЕКТИ МОТИВАЦІЇ В СИСТЕМІ ОПЛАТИ ПРАЦІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ**

Найбільш дієвою обставиною, котра спонукає людину здійснювати ту чи іншу діяльність, є мотивація. Вона характеризує як внутрішні, так і зовнішні фактори, котрі впливають на особистість і спонукають її діяти